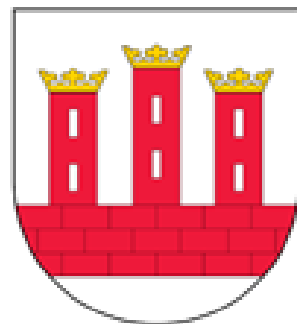

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Przyrów za 2024 rok

Przyrów,
kwiecień 2025 rok

1. CEL, ZAKRES I PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA ANALIZY

Celem niniejszego opracowania jest wypełnienie zadania własnego, wynikającego z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz.399 ze zm.), który nakłada na gminę obowiązek dokonania corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu identyfikacji głównych wyzwań, wskazania obszarów wymagających poprawy, weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym:

1. możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów oraz
2. pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
3. potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
4. kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
5. liczby mieszkańców,
6. liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12,
7. ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
8. ilości zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy.

Głównym celem analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat należytego gospodarowania odpadami komunalnymi. Zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów. Objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy systemem selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Analizę sporządzono na podstawie:

- sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;
- sprawozdań złożonych przez podmiot prowadzący punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami;
- innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. PODSTAWA PRAWNA SPORZĄDZANEJ ANALIZY

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Przyrów została sporządzona w oparciu o art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz.U. z 2024r. poz. 399 ze zm.) zwanej dalej ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy (bip.przyrow.akcessnet.net) zgodnie z art. 9tb ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Przyrów funkcjonuje w oparciu o następujące podstawy prawne:

Ustawy

- Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
- (t. j. Dz.U. z 2024r. poz. 399 ze zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (t. j. Dz.U. z 2023r. poz. 1587 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.).

Rozporządzenia

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017r. (Dz.U. z 2017r., poz. 2412) w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. (Dz. U.2021 poz. 1530) w sprawie sposobu obliczania i recyklingu odpadów komunalnych,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. (Dz.U.2013 poz. 122) w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. (Dz.U.2020., poz. 10),w sprawie katalogu odpadów.

Akty prawa lokalnego

- Uchwała Nr XIII/101/2016 Rady Gminy Przyrów z dn. 8.07.2016r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała Nr XIII/102/2016 Rada Gminy Przyrów z dn. 8.07.2016r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne,

- Uchwała Nr XV/128/2016 Rady Gminy Przyrów z dn. 13.12.2016r. w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy Przyrów nr XIII/101/2016 z dn. 8.07.2016r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała Nr XXVIII/173/2021 Rady Gminy Przyrów z dn. 17.12.2021r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty,
- Uchwała Nr XXX/193/2022 Rady Gminy Przyrów z dn. 14.01.2022r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXVIII/173/2021 Rady Gminy Przyrów z dn. 17.12.2021r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty,
- Uchwała Nr L/317/2024 Rady Miejskiej w Przyrowie z dn. 31.01.2024r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała Nr VII/46/2024 Rady Miejskiej w Przyrowie z dn. 18.12.2024r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Przyrów,
- Uchwała Nr VII/47/2024 Rady Miejskiej w Przyrowie z dn. 18.12.2024r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczeń usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi

3. CHARAKTERYSTYKA MIASTA I GMINY PRYZRÓW

Miasto Przyrów położone jest w województwie śląski, w powiecie częstochowskim, nad rzeką Wiercicą. Zajmuje powierzchnię 80,4 km² i jest położona w odległości około 35 km na wschód od Częstochowy, na skrzyżowaniu dróg krajowych Częstochowa - Kielce oraz Radomsko-Siewierz. Miasto i Gmina usytuowana jest na styku Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej

z Niecką Nidziańską. Granica między tymi jednostkami przebiega w osi południowy - wschód - północny-zachód. Składa się z jedenastu sołectw, a siedzibą gminy jest Przyrów. Gmina leży na obszarze o urozmaiconej rzeźbie terenu, z lasami, polami i terenami zielonymi, co sprzyja działalności rolniczej i rekreacji. W gminie dominuje zabudowa wiejska, pola uprawne i tereny leśne, z zachowaniem tradycyjnego charakteru.

Podmiotem zarządzającym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi jest Miasto i Gmina Przyrów, która zleca odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców i transport do instalacji Gminnemu Zakładowi Komunalnemu. Systemem odbierania odpadów komunalnych objęte są wszystkie nieruchomości położone na terenie gminy, zarówno te na których zamieszkują mieszkańcy jak i te na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

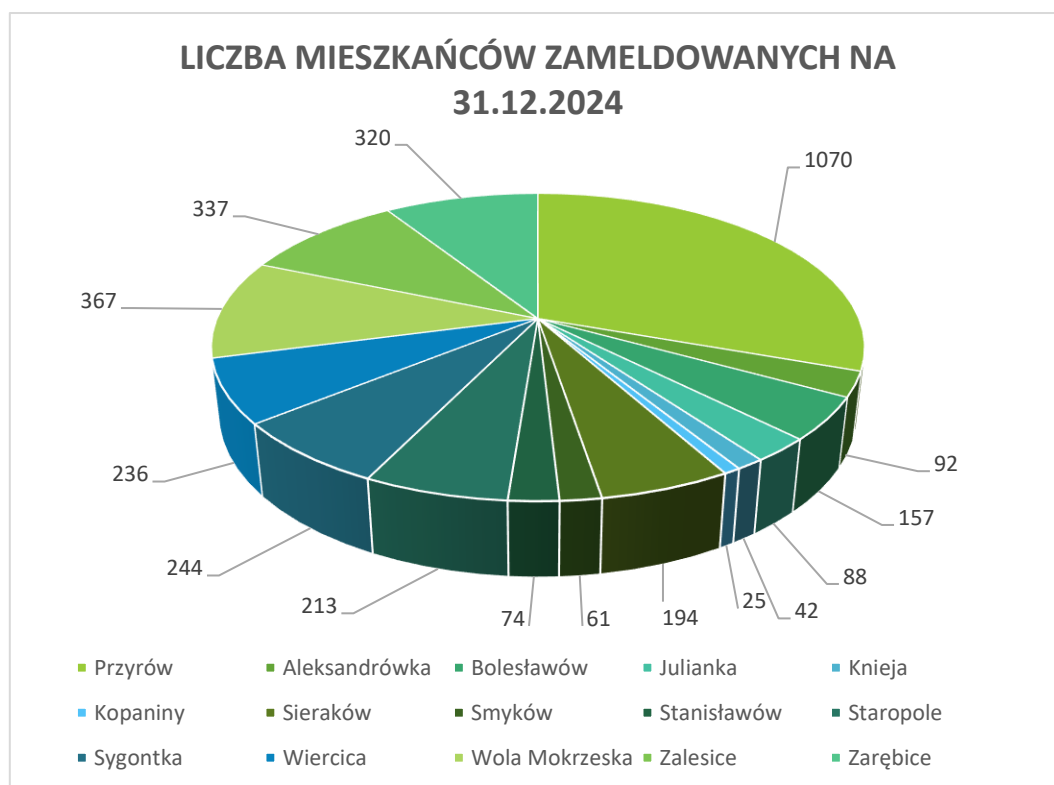
Rys. 1. Mapa obszaru Gminy Przysów

Źródło: opracowanie własne

4. LICZBA MIESZKAŃCÓW W ROKU 2024

Na dzień 31 grudnia 2024 roku liczba zameldowanych mieszkańców Miasta i Gminy Przysów wynosiła ogółem 3520 osób. Poniższy wykres przedstawia liczbę ludności w poszczególnych miejscowościach Miasta i Gminy Przysów.

W deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2024 r. ujęto 1227 właścicieli nieruchomości co dało 3080 mieszkańców.

Wykres1. Udział mieszkańców poszczególnych miejscowości z terenu Miasta i Gminy Przysłów w 2024 roku.

Źródło: opracowanie własne

5. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE MIASTA I GMINY PRZYSŁÓW

Tabela 1. Częstotliwość odbioru poszczególnych frakcji odpadów

Nazwa i adres podmiotu	Zakres umowy	Okres obowiązywania umowy
Gminny Zakład Komunalny W Przysławie Ul. Częstochowska 7 42-250 Przysłów	Odbiór i transport odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Przysłów	01.01.2019-nadal
Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o., ul. Podmiejska 53 42-400 Zawiercie	Przyjmowanie do zagospodarowania masy odpadów komunalnych – papier i tektura, tworzywa sztuczne, metal, szkło	01.01.2024-31.12.2024
Sibelco Green Solutions Poland S.A. Ul. Iwaskiewicza 48/23 10-089 Olsztyn	Odbiór opakowań szklanych oraz stłuczki szklanej	01.01.2024–31.12.2024
Przedsiębiorstwo Komunalne Ogrodzieniec Sp. z o.o. Ul. Słowackiego 11b 42-440 Ogrodzieniec	Odbiór i zagospodarowanie odpadów wielkogabarytowych	15.11.2023 – 14.11.2026

Źródło: opracowanie własne

W ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, właściciele nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu gminy uzyskali możliwość selektywnego zbierania odpadów "u źródła". Odbiorem odpadów „u źródła” zostały objęte następujące frakcje odpadów:

- papier (papier piśmienny, gazety, czasopisma, gazetki reklamowe, ulotki, katalogi, książki, opakowania tekturowe, kartony, tekturę falistą),
- tworzywa sztuczne (zgniecione i puste butelki po napojach, zgniecione i puste butelki po chemii gospodarczej, plastikowe nakrętki, aluminiowe puszki po napojach, kartony po mleku i napojach, torebki, folie, worki, reklamówki),
- szkło (butelki ze szkła po napojach, słoiki - bez nakrętek, zacisków, a także gumowych uszczeltek),
- odpady zmieszane (wszystkie odpady komunalne niebędące odpadami niebezpiecznymi i niepodlegające zbiórce selektywnej, artykuły higieniczne, w tym pieluchy jednorazowe i podpaski, odpady kuchenne, wystudzony popiół).

Częstotliwość odbierania odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych w roku 2024 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2 . Częstotliwość odbioru poszczególnych frakcji odpadów

Nazwa odpadu	Częstotliwość
SZKŁO, w tym odpady opakowaniowe ze szkła	Raz na dwa miesiące
PAPIER, w tym odpady opakowaniowe z papieru i tektury	Raz na dwa miesiące
TWORZYWA SZTUCZNE I METALE oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe	Raz w miesiącu
BIOODPADY odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów	Raz w miesiącu
ODPADY ZMIESZANE pozostałe po segregacji	Raz w miesiącu

Źródło: opracowanie własne

W poniższej tabeli przedstawiono rodzaj i kody odpadów komunalnych zebranych z terenu Miasta i Gminy Przyrów.

Tabela 3. Rodzaj i kod odpadów odbieranych od właścicieli nieruchomości

Lp.	Kod odpadu	Rodzaje odpadów
1	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne
2	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji
3	20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji
4	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury
5	15 01 04	Opakowania z metali
6	15 01 07	Opakowania ze szkła
7	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych
8	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe
9	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35
10	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki
11	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31

Źródło: opracowanie własne

W związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 stycznia 2020 roku wprowadzony został obowiązek selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie Miasta i Gminy Przylów, co oznacza, że każdy mieszkaniec zobowiązany był i jest do segregacji odpadów i nie ma możliwości zadeklarowania wyższej stawki opłaty za odpady niesegregowane. Wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uzależniona jest m.in. od ilości osób zamieszkujących daną nieruchomość, ilości domków letniskowych czy ilości i wielkości pojemników na odpady komunalne. Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2024 roku zostały zestawione w poniższych tabelach.

Tabela 4. Wysokość opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Przylów w 2024r.

Gmina Przylów ul. Częstochowska 7 42-248 Przylów	Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Stawka opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny	Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn: wskazać spośród wymienionych w art. 6j ust. 1 i ust. 2 ucpg.
na dzień 31.12.2024r.	23 zł (ulga 3 zł od osoby jeśli bioodpady są kompostowane)	49 zł	iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty

Źródło: opracowanie własne

Tabela 5. Wysokość opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Przyrów, dla nieruchomości na której znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe w 2024r.

Dla nieruchomości , na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywane jedynie w części roku	
Odpady zbierane i odbierane w sposób selektywny	133 zł za rok
Według stawki opłaty podwyższonej – jeśli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny	266 zł za rok

Źródło: opracowanie własne

Tabela 6. Wysokość opłat miesięcznej za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Przyrów, dla nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy

Wysokość opłaty miesięcznej za gospodarowanie odpadami komunalnymi		
Pojemność pojemnika [w l lub m ³]	Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Stawka opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny
120L	23 zł	69 zł
240L	46 zł	138 zł
1100L	210,83 zł	632,50 zł

Źródło: opracowanie własne

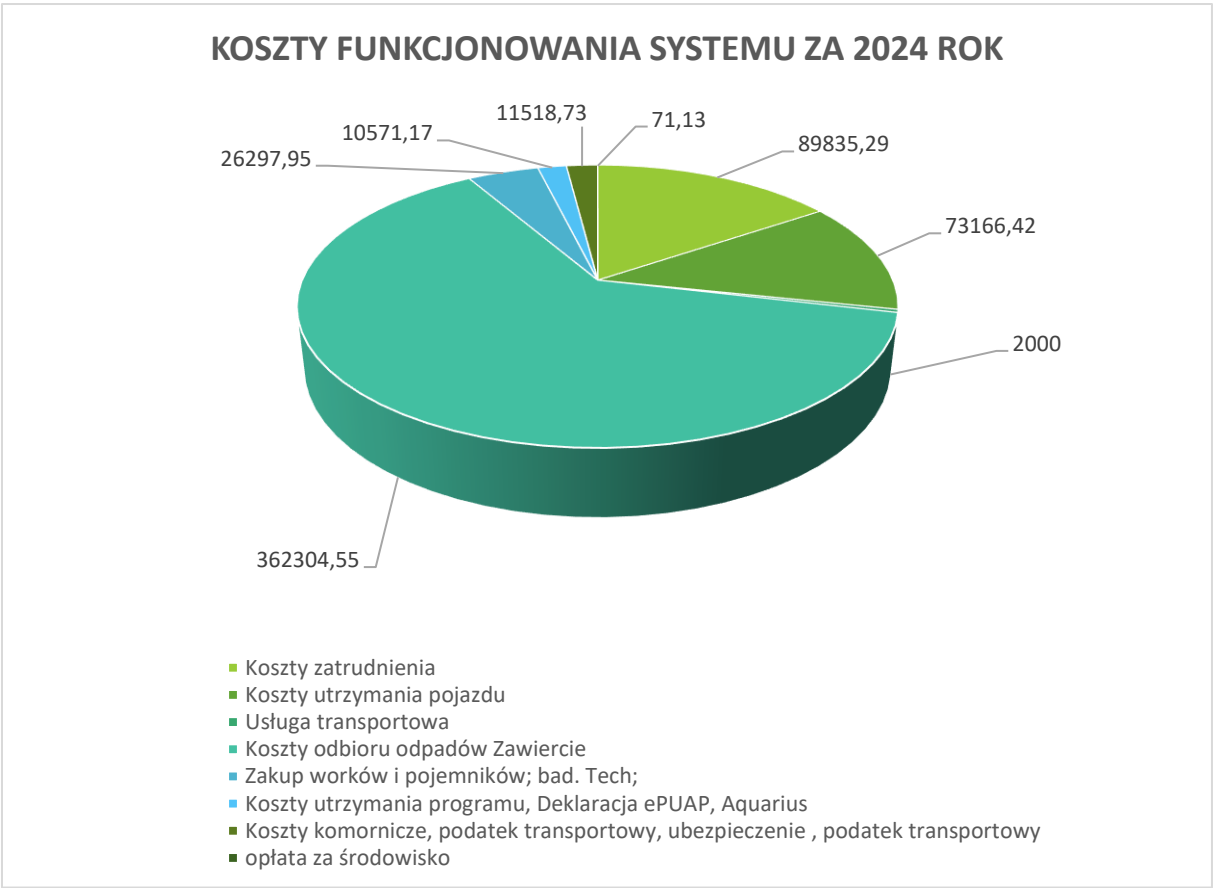
6. KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z ODBIOREM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH

Do kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych zaliczane są:

- 1) usługi odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Przyrów,
- 2) koszty administracyjne funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami.

Łączne wydatki mające wpływ na system gospodarki odpadami wyniosły **794 771,24 zł**. Informacja zgodna ze sprawozdaniem budżetowym za rok 2024.

Zestawienie kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych z podziałem na poszczególne kategorie zostało przedstawione na poniższym wykresie.

Wykres1. Koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Mieście i Gminie Przyrów w 2024roku
 Źródło: opracowanie własne

7. OBOWIĄZKOWE POZIOMY PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA I RECYKLINGU ODPADÓW KOMUNALNYCH

Zgodnie z art. 3b ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz.399), gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

Tabela 7. Wymagane poziomy dla poszczególnych lat

Wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%]									
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
20	25	35	45	55	56	57	58	59	60

Źródło: opracowanie własne

W roku sprawozdawczym, obowiązujące Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021r. w sprawie obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz.U. 2021, poz. 1530) obliguje gminy do uzyskania poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych zgodnie ze wzorem:

$$P = \frac{M_r}{M_w} \times 100\%$$

gdzie:

P - poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%];

Mr – łączna masa odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi [Mg];

Mw – łączna masa wytworzonych odpadów komunalnych [Mg];

Przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych nie uwzględnia się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne.

Instytut Ochrony Środowiska Państwowy Instytut Badawczy przygotował metodykę, która pozwoliła na obliczenie ilości bioodpadów komunalnych, poddawanych recyklingowi

w przydomowych kompostownikach. Metodyka ta została opracowana zgodnie z wymaganiami zawartymi w załączniku II Decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2019/1004, która ustala zasady obliczania, weryfikacji i zgłaszania danych dotyczących odpadów, zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE. Opracowana metodologia umożliwiła gminie określenie ilości bioodpadów komunalnych w oparciu o pomiary bezpośrednie oraz sezonowość, wielkość gospodarstw domowych i inne zmienne.

Wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2024 r. powinien wynieść co najmniej 45 %. Na podstawie rocznych sprawozdań przedsiębiorców odbierających odpady komunalne z terenu gminy ww. wskaźnik obliczony dla roku 2024 wyniósł 75%.

8. POZIOM SKŁADOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH I ODPADÓW POCHODZĄCYCH Z PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH

Zgodnie z art. 3b ust. 2a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz.399), gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości:

- 1) 30% wagowo - za każdy rok w latach 2025-2029;
- 2) 20% wagowo - za każdy rok w latach 2030-2034;
- 3) 10% wagowo - w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych.

Za rok 2024, jak i w poprzednich latach, poziom składowania obliczono również jako stosunek masy odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Poniższa tabela przedstawia zestawienie poziomów składowania w poszczególnych latach.

Tabela 8. Wymagane nieprzekraczalne poziomy składowania dla poszczególnych lat

Wymagane poziomy składowania				
Lata	2021	2022	2023	2024
Nieprzekraczalny poziom składowania	<35	<35	<35	<35
Osiągnięty poziom składowania przez gminę	22,56	45,33	25,40	23,00

Źródło: opracowanie własne

9. INFORMACJE O UDZIALE PRZEKAZANYCH DO TERMICZNEGO PRZEKSZTAŁCANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH W STOSUNKU DO ODEBRANYCH I ZEBRANYCH ODPADÓW

Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych w roku 2024 wyniosła 778,58 Mg. Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów za rok 2024 wyniósł 0%.

10. MOŻLIWOŚĆ PRZETWARZANIA NIESEGREGOWANYCH (ZMIESZANYCH) ODPADÓW KOMUNALNYCH, BIOODPADÓW STANOWIĄCYCH ODPADY KOMUNALNE ORAZ PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH I POZOSTAŁOŚCI Z PROCESU MECHANICZNO – BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA NIESEGREGOWANYCH (ZMIESZANYCH) ODPADÓW

Zmiany dotyczące regionizacji instalacji zostały zniesione ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych ustaw (Dz.U. 2019 poz. 1579 z późn. zm.), która zmieniła przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2023 poz. 1587) m.in. w zakresie zniesienia regionów gospodarki odpadami oraz zmiany regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych na instalacje komunalne. Zgodnie z ustawą o odpadach jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie. Poniżej przedstawiono informacje dotyczącą instalacji, która zagospodarowuje odpady komunalne z terenu Miasta i Gminy Przyrów.

Tabela 9. Instalacja do mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych

Nazwa i adres instalacji	Podmiot odpowiedzialny za eksploatację instalacji	Przepustowość instalacji [Mg/rok]	
		mechanicznej	biologicznej
Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK), zarządzany przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Zawierciu Ul. Podmiejska 53 42-400 Zawiercie	Zakład Gospodarki Komunalnej w Zawierciu	40 000	23 000

Źródło: opracowanie własne

W 2024 roku Zakład Gospodarki Komunalnej w Zawierciu wytworzył odpady powstałe z odebranych odpadów przez GZK Przyrów z terenu Miasta i Gminy Przyrów i przekazała je na Składowisko odpadów dla miasta Zawiercie.

Tabela 10. Pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych

Kod odpadu	Ilość [Mg]	Wartość parametru AT4 [mgO2/g s. m.]	Proces unieszkodliwienia
19 05 99	161,5047	6,46	D5

Źródło: opracowanie własne

Tabela 11. Zestawienie ilości poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w 2024r.

Rodzaj odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów [Mg]	Masa odpadów poddanych składowaniu [Mg]	Masa odpadów poddanych innym niż składowanie procesom przetwarzania [Mg]
Zmieszane odpady komunalne	513,3200	0	513,3200
Zmieszane odpady komunalne	0	0	0
Pozostałości z sortowania oraz pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania o kodzie 19 05 99	0	183,6147	0

Źródło: opracowanie własne

11.POTRZEBY INWESTYCYJNE ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI KOMUNALNYMI

W roku 2024 zakupiono pojemniki na odpady komunalne o pojemności 120l – 20 sztuk oraz pojemników o pojemności 240l – 15 sztuk. W 2024 roku nie dokonano dodatkowych zakupów, poniesione wydatki były związane z bieżącą realizacją zadań z zakresu gospodarki odpadami tj. zakup worków do zbiórki odpadów komunalnych.

W ramach II edycji Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych Miasto i Gmina Przyrów otrzymała środki na Budowę Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą i wyposażeniem.

Zakupiono:

- Śmieciarkę na potrzeby zbierania odpadów,
- Samochód dostawczy skrzyniowy do zbiórki szkła i papieru,

- Ciągnik z przyczepą do zbiórki odpadów wielkogabarytowych i odpadów BIO, z ładowaczem czołowym do załadunku i rozładunku odpadów wraz z osprzętem tj. widły paletowe, łyżka do załadunku pełna, łyżka do załadunku „krokodyl”, zmiatarka, pług do odśnieżania, kosiarka bijakowa, rozdrabniacz do odpadów zielonych.

12. LICZBA WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI, KTÓRZY NIE ZAWARLI UMOWY, O KTÓREJ MOWA W ART. 6 UST.1, W IMIENIU KTÓRYCH GMINA POWINNA PODJĄĆ DZIAŁANIA, O KTÓRYCH MOWA W ART. 6 UST. 6-12

W roku 2024 wysłano 10 wezwań do złożenia nowej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz do złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn nie złożenia w/w deklaracji. Wezwani właściciele nieruchomości zostali zobowiązani do złożenia deklaracji, w związku z powyższym nie wydano decyzji administracyjnych mieszkańcom obowiązanych do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy.

13. IŁOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE MIASTA I GMINY PRZYRÓW W 2024 ROKU

Na podstawie półrocznych sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, sprawozdań złożonych przez podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami, sporządzonego przez Wójta / Burmistrza Miasta i Gminy Przyrów przygotowano poniższą tabelę, zawierającą informację o masie poszczególnych rodzajów odebranych w 2024 roku odpadów komunalnych nieulegających i ulegających biodegradacji oraz sposobie ich zagospodarowania.

Tabela 12. Zestawienie odebranych 2024 roku odpadów komunalnych

Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów
Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o., RIPOK Zawiercie ul. Podmiejska 53 42-400 Zawiercie	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	87,18	R12
	15 01 04	Metale	1,82	R12
	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	19,70	R12

	20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	513,32	R12
	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	23,80	R3
	15 01 07	Opakowania ze szkła	41,80	R12
Przedsiębiorstwo Komunalne Ogrodzieniec Sp. z o.o. Ul. Słowackiego 11b 42-440 Ogrodzieniec	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	33,35	R12
Sibelco Green Solutions Poland S.A. Ul. Iwaszkiewicza 48/23 10-089 Olsztyn	15 01 07	Opakowania ze szkła	30,42	R12
KOS SP Z O.O. Ul. Wodna 4 30-556 Kraków	20 01 23* 20 01 35* 20 01 36	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	5,08	R12
Outreco Sp. z o.o. Kawia 31/43 42-202 Częstochowa	20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	10,08	D5

Źródło: opracowanie własne

R3 - Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)(**);

R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11(****);

D5 - Składowanie na składowiskach w sposób celowo zaprojektowany (np. umieszczanie

w uszczelnionych oddzielnych komorach, przykrytych i izolowanych od siebie wzajemnie i od środowiska itd.)

D10 - Przekształcanie termiczne na lądzie

14.INNE MIEJSCA NA TERENIE MIASTA I GMINY PRZYRÓW, W KTÓRYCH W SPOSÓB CIĄGŁY BYŁA PROWADZONA ZBIÓRKA ODPADÓW KOMUNALNYCH

Na terenie gminy Przyrów, zorganizowano Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów, gdzie mieszkańcy mogą pozostawiać odpady w odpowiednio oznakowanych pojemnikach do recyklingu.

W PSZOK zbierane są tylko i wyłącznie wskazane niżej rodzaje odpadów:

- 1) meble i inne odpady wielkogabarytowe.
- 2) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 3) odpady budowlane i rozbiórkowe,
- 4) chemikalia (farby, oleje, rozpuszczalniki)
- 5) zużyte opony (4 szt. na gospodarstwo domowe na rok),
- 6) odpady ulegające biodegradacji należy wysypywać z worków do właściwego, oznakowanego kontenera,
- 7) odpady ulegające biodegradacji w postaci gałęzi i krzewów powinny być rozdrobnione do maksymalnej długości 30cm,
- 8) zużyte baterie,
- 9) akumulatory,
- 10) przeterminowane leki,
- 11) zużytą odzież i tekstylia,
- 12) popiół z palenisk domowych,
- 13) tworzywa sztuczne,
- 14) metale, opakowania z metali,
- 15) papier i tekturę i opakowania z papieru i tektury,
- 16) szkło oraz opakowania ze szkła,
- 17) odpady budowlane i rozbiórkowe (200 kg w roku z nieruchomości)
- 18) Odpady budowlane i rozbiórkowe należy dostarczyć selektywnie z podziałem na:
 - a) odpady z betonu i gruzu betonowego (niezanieczyszczone)
 - b) odpady z gruzu ceglanego (niezanieczyszczone)
 - c) odpady ceramiczne i elementy wyposażenia (sanitarne, armatura)
 - d) odpady ze szkła (lustra, luksfery, szyby okienne, itp.)
- 19) inne odpady niebezpieczne: świetlówki , opakowania po aerozolach, opakowania po nawozach, środkach ochrony roślin i środkach chwastobójczych wykorzystywanych wyłącznie w przydomowych ogródkach.

Na terenie Gminy Przyrów usytuowane były pojemniki na zużytą odzież i tekstylia, które były regularnie opróżniane przez Śląski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża Oddział Rejonowy w Częstochowie. Zużyte baterie i przeterminowane leki można oddać do pojemników umieszczonych w Urzędzie Gminy w Przyrowie przy ul. Częstochowskiej 7.

15. EDUKACJA EKOLOGICZNA MIESZKAŃCÓW

Na podstawie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach art. 6r ust. 2 pkt 4 gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z pobranych opłat za gospodarowanie

odpadami komunalnymi, które obejmują m.in. koszty edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

16. PROBLEMY W FUNKCJONOWANIU SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE MIASTA I GMINY PRZYRÓW

Na terenie Miasta i Gminy Przyrów głównym problemem w funkcjonowaniu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi jest:

- niewłaściwa segregacja odpadów komunalnych przez mieszkańców;
- podrzucanie odpadów do wiat śmietnikowych, koszy ulicznych czy też do lasów przez podmioty gospodarcze lub mieszkańców nieujętych w gminnym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi;
- brak świadomości ekologicznej mieszkańców;

17. PODSUMOWANIE

Wszystkie odpady komunalne odebrane w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Przyrów w 2024 roku poddane zostały odpowiednim procesom przetwarzania dla danego rodzaju odpadów. W 2024 roku zostało spełnione ustawowe kryterium dotyczące przetwarzania wszystkich niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w instalacji przetwarzania odpadów komunalnych. System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Przyrów działa zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami. Na podstawie analizowanych danych można stwierdzić, że system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Przyrów funkcjonuje prawidłowo.

W roku 2024 środki finansowe uzyskane od mieszkańców pozwoliły na realizację zadań związanych z odbiorem z nieruchomości wszystkich frakcji odpadów jakie narzucono przepisami prawa. Odbiór odpadów odbywał się z odpowiednią częstotliwością.

Priorytetowym zadaniem Miasta i Gminy Przyrów na lata następne będzie dalsza edukacja mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w celu ograniczania ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, zwłaszcza frakcji bio oraz poprawy efektywności selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w celu osiągnięcia wymaganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów. W związku z ciągle zbyt niskim poziomem segregacji odpadów komunalnych wskazane jest monitorowanie sytuacji w tym zakresie oraz podejmowanie działań w zakresie zwiększenia wskaźnika. Prowadzenie działań w zakresie edukacji ekologicznej uwzględniającej informowanie społeczeństwa o systemie gospodarki odpadami komunalnymi oraz promujących właściwe postępowanie z odpadami komunalnymi w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, co może wpłynąć na wzrost

świadomości ekologicznej mieszkańców oraz minimalizację nielegalnego składowania odpadów.

Dzięki budowie PSZOK możliwe będzie skuteczniejsze zbieranie i sortowanie odpadów, co przyczyni się do zwiększenia efektywności działań związanych z gospodarką odpadami.

W rezultacie może to prowadzić do ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów oraz poprawy stanu środowiska naturalnego. Dodatkowo, nowoczesny i dobrze wyposażony PSZOK przyczyni się do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców oraz promowania postaw proekologicznych w społeczności lokalnej.

Posiadanie kompostownika przynosi wiele korzyści mieszkańcom Miasta i Gminy Przyrów, zwłaszcza jeśli chodzi o zagospodarowanie bioodpadów bezpośrednio u źródła. Oto kilka zalet tego rozwiązania:

- kompostowanie w kompostownikach umożliwia mieszkańcom redukcję ilości odpadów organicznych, które trafiają na wysypiska śmieci; dzięki temu zmniejsza się obciążenie dla środowiska;
- bioodpady poddane kompostowaniu przekształcają się w wartościowy kompost, który można wykorzystać do nawożenia ogrodów, uprawy roślin czy poprawy struktury gleby; dzięki temu mieszkańcy mogą cieszyć się zdrowszymi roślinami i lepszymi plonami;
- posiadanie własnego kompostownika pozwala mieszkańcom uzyskać ulgę w opłacie za wywóz odpadów; to oszczędność finansowa dla gospodarstw domowych oraz dla samorządu, który może zmniejszyć koszty związane z utylizacją odpadów.

Opracowała:

Anna Raczyńska

Inspektor ds. gospodarowania odpadami,
czystości i porządku w gminie

SPIS RYSUNKÓW

Rys. 1. Mapa obszaru Gminy Przyrów.....	4
---	---

SPIS TABEL

Tabela 1. Częstotliwość odbioru poszczególnych frakcji odpadów.....	5
Tabela 2 . Częstotliwość odbioru poszczególnych frakcji odpadów.....	6
Tabela 3. Rodzaj i kod odpadów odbieranych od właścicieli nieruchomości.....	7
Tabela 4. Wysokość opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Przyrów w 2024r.....	7
Tabela 5. Wysokość opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Przyrów, dla nieruchomości na której znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe w 2024r.....	8
Tabela 6. Wysokość opłat miesięcznej za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Przyrów, dla nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy.....	8
Tabela 7. Wymagane poziomy dla poszczególnych lat.....	9
Tabela 8. Wymagane nieprzekraczalne poziomy składowania dla poszczególnych lat.....	11
Tabela 9. Instalacja do mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.....	12
Tabela 10. Pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych.....	12
Tabela 11. Zestawienie ilości poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w 2024r.....	13
Tabela 12. Zestawienie odebranych 2024 roku odpadów komunalnych.....	14

SPIS WYKRESÓW

Wykres1. Udział mieszkańców poszczególnych miejscowości z terenu Miasta i Gminy Przyrów w 2024 roku.....	5
Wykres1. Koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Mieście i Gminie Przyrów w 2024roku.....	9